

SEMINAR MEĐUNARODNOG ISTRAŽIVANJA SUBJEKTIVNE DOBROBITI DJECE

**Nantes, Francuska,
19. – 20. lipnja 2019.**

U Nantesu je 19. i 20. lipnja 2019. godine održan sastanak predstavnika zemalja koje sudjeluju u velikom međunarodnom istraživanju subjektivne dobrobiti djece od osam, deset i dvanaest godina. Radi se o istraživačkom projektu *Children's Worlds, International Survey of Children's Well-Being (ISCWeB)*, koji se provodi u zemljama cijelog svijeta, a u koji je trenutno uključena 41 zemalja, među kojima je i Hrvatska. Cilj istraživanja je prikupiti nacionalno utemeljene, reprezentativne podatke o životima djece, njihovim dnevnim aktivnostima, slobodnom vremenu te, naročito, o njihovoj percepciji i procjeni vlastite dobrobiti. U Hrvatskoj se istraživanje provodi u okviru projekta »Subjektivna dobrobit djece u Hrvatskoj«, a koji financira UNICEF-ov ured za Hrvatsku i koje je detaljnije predstavljeno u ranijem broju Ljetopisa socijalnog rada (Rajhvajn Bulat, 2018).

Seminar je otvorio prof. Asher Ben-Arieh iz Izraela, jedan od začetnika ideje i cijelog projekta ISCWeB. Istaknuo je veliki razvoj istraživanja, odnosno uključivanje sve većeg broja zemalja u projekt – prvi istraživački val proveden je 2011. – 2012. godine i sudjelovalo je 14 zemalja i 33 183 djece, u drugom valu (2013. – 2014. godine) uključeno je 18 zemalja i oko 61 234 djece, dok je u ovom trećem valu (2017. – 2019. godine) uključena 41 zemlja i dosada su prikupljeni podaci od oko 90 000 djece, a očekuje se još oko 20 000. Iz prikazanih podataka jasno se vidi da je riječ o najvećem svjetskom istraživanju u koje su uključena djeca.

U istraživanju se koristi unificirani upitnik, testiran u većem broju zemalja (kroz grupnu primjenu te kroz fokusne grupne diskusije i intervju s djecom o upitniku), a s obzirom na značajne razlike u razvoju djece od 8, 10 i 12 godina, pripremljena je zasebna verzija za svaku dobnu skupinu. Dijelovi upitnika, odnosno područja života koja djeca procjenjuju su: »Dom i ljudi s kojima živiš«, »Tvoji prijatelji«, »Škola«, »Susjedstvo u kojem živiš«, »O novcu i stvarima koje imaš«, »Kako koristiš svoje vrijeme«, »Tvoje mišljenje o tvom životu općenito« te »*O pravima djece*« (ispituje se u sve tri dobne skupine), dok se za starije skupine ispituju i područja »Kuća/stan u kojem živiš te O životu u Hrvatskoj«.

Prvi dan Children's Worlds skupa uključivao je plenarno izlaganje prof. Ferran Casasa iz Španjolske, u kojem je naglasio važnost ispitivanja subjektivne dobrobiti djece te važnost kros-kulturalne perspektive. Subjektivnu dobrobit definirao je kao široki koncept koji uključuje pojedinačnu kognitivnu i afektivnu evaluaciju vlastitog života, značajnih životnih događaja i okolnosti u kojima pojedinac živi. Kognitivni dio odnosi se na percepciju općeg zadovoljstva životom, kao i zadovoljstva određenim područjima života, dok se afektivni dio odnosi na iskustvo pozitivnog i negativnog afekta. Prof. Casasa je u nastavku izlaganja prikazao komparativne rezultate istraživanja subjektivne dobrobiti, s naglaskom na doživljaj sigurnosti djece kod kuće, u školi i u susjedstvu. Iako je, sveukupno gledajući, dvije trećine djece općenito zadovoljno svojim osjećajem sigurnosti, pokazao se konzistentan nalaz da se djeca najsigurnije osjećaju kod kuće, a najmanje sigurno u naselju u kojem žive. Pritom su do izražaja došle kulturalne razlike, pri čemu se djeca iz zemalja u razvoju osjećaju nesigurnije od djece iz razvijenih zemalja (Malezija, Južna Afrika, Vijetnam i Nepal, te Njemačka kao iznimka, imaju najviše postotke djece koja se nesigurno osjećaju u sva tri okruženja). Također, dok Poljska i Estonija imaju najveću proporciju djece koja se kod kuće osjećaju sigurno, zanimljivo je da se djeca iz Njemačke, Vijetnama i Nepala u tom okruženju osjećaju najmanje sigurno.

Na skupu su kolege iz Južne Koreje i Južne Afrike prezentirali i druge komparativne rezultate, a također su predstavnici iz različitih zemalja predstavili nacionalne rezultate vezane za određenu temu (npr. o participaciji i pravima djece prezentirani su rezultati iz Belgije, Estonije, Francuske, Walesa i Alžira, o siromaštvu i materijalnoj

deprivaciji rezultati iz Bangladeša, Izraela i Finske, a o odnosima s drugima i zajednici rezultati iz Albanije i Švicarske). Kako je u trenutku održavanja ovog skupa istraživanje u Hrvatskoj tek završeno, nacionalni podaci za našu zemlju bit će prikazani na idućem međunarodnom skupu te na domaćim regionalnim konferencijama na kraju školske godine 2020./2021. Korisno je navesti da su u Hrvatskoj prikupljeni nacionalno reprezentativni podaci za 1 112 djece drugih razreda osnovnih škola, 1 240 učenika četvrtih razreda te 1 155 učenika šestih razreda.

Children's Worlds skup završio je izlaganjem voditelja projekta prof. Asher Ben-Arieh, a na temu buduće suradnje, istraživanja i izazova koji čekaju istraživače u narednim godinama. Otvara se prostor za longitudinalna istraživanja subjektivne dobrobiti djece, mogućnost širenja uzorka na mlađe dobne skupine te na specifične grupe djece (na primjer, na djecu u javnoj skrbi ili djecu s poteškoćama u razvoju). Neke zemlje, članice projekta, već su i krenule u tom smjeru (npr. Izrael, Španjolska, Tajvan, Francuska, Južna Koreja). U međuvremenu, završno izvješće međunarodnog projekta objavit će se početkom 2020. godine.

LITERATURA

1. Rajhvajn Bulat, L. (2018). Najava projekta "Subjektivna dobrobit djece u Hrvatskoj". Ljetopis socijalnog rada, 25 (2), 299-301.

Priredila:

Linda Rajhvajn Bulat

*Međunarodna licenca / International License:
Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0.*

